ZBIERKA ZÁKONOV
SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Ročník 1967

Vyhlásené: 11.12.1967 Vyhlásená verzia v Zbierke zákonov Slovenskej republiky

Obsah tohto dokumentu má informatívny charakter.

109

UZNESENIE

Národného zhromaždenia Československej socialistickej republiky

z 1. decembra 1967,

ktorým sa vydáva Vzorový štatút mestských národných výborov

Vzorový štatút mestských národných výborov (ďalej len „Vzorový štatút“) ustanovuje podľa § 26 zákona č. 69/1967 Zb. o národných výboroch a) v ktorých otázkach zverí vláda do pôsobnosti Mestského národného výboru v Brne, Ostrave, Plzni a v Košiciach výkon štátnej správy, ktorý inak podľa všeobecne záväzných predpisov patrí krajskému národnému výboru; tieto mestské národné výbory sa v ďalších ustanoveniach označujú ako I. skupina; b) v ktorých otázkach zverí krajský národný výbor do pôsobnosti mestských národných výborov výkon štátnej správy, ktorý inak podľa všeobecne záväzných predpisov patrí okresnému národnému výboru; z hľadiska diferenciácie sa v ďalších ustanoveniach označujú tieto mestské národné výbory ako skupina II. a III., pritom sa - do II. skupiny zahŕňajú mestské národné výbory v sídlach okresov a v ďalších mestách, ktoré určí krajský národný výbor na návrh okresného národného výboru prerokovaný s mestským národným výborom a - do III. skupiny ostatné mestské národné výbory.
Mestské národné výbory I. skupiny sú riadené krajským národným výborom, mestské národné výbory II. a III. skupiny okresným národným výborom; c) rámec pôsobnosti mestského národného výboru, jeho organizačného usporiadania, vzájomnej deľby práce a právomoci jeho orgánov, rámec pre vymedzenie okruhu ním riadených (spravovaných) organizácií a zariadení, pre diferenciáciu mestských národných výborov a rôznosť ich foriem práce a pre vytváranie aktívov, ktoré mestskému národnému výboru pomáhajú pri plnení jeho úloh. Mestské národné výbory si vypracujú na základe Vzorového štatútu vlastný štatút, pri príprave ktorého vykonajú podrobný rozbor politickej, ekonomickej a kultúrnej situácie mesta. Vo svojom štatúte uvedú územie mesta, na ktoré sa vzťahuje právomoc mestského národného výboru (katastrálne územia, časti mesta a ich miestne pomenovania), stručnú charakteristiku mesta z hľadiska jeho hospodárskych, kultúrnych a spoločenských úloh a prípadne aj stručnú charakteristiku spádového územia mesta a vzájomné vzťahy voči nemu. Podrobne rozvedú svoju pôsobnosť na jednotlivých úsekoch činnosti, usporiadanie svojich orgánov, ich právomoc a vzájomnú deľbu práce, činnosť aktívov, ktoré zriaďujú, spôsob zabezpečovania účasti občanov na práci mestského národného výboru a okruh organizácií a zariadení, ktoré riadia alebo spravujú. Každý mestský národný výbor zvýrazní vo svojom štatúte tie úseky svojej činnosti, ktoré majú v meste rozhodujúci význam pre život občanov a rozvoj mesta.
Mestský národný výbor v kúpeľnom mieste prihliada pri vypracovaní svojho štatútu aj na úlohy, ktoré plní podľa zákona č. 20/1966 Zb. o starostlivosti o zdravie ľudu, a zahrnie do neho práva a povinnosti, ktoré mu vyplývajú z doterajšieho štatútu kúpeľného miesta.
Mestský národný výbor schvaľuje štatút na svojom plenárnom zasadaní po predbežnom prerokovaní s občanmi a s národným výborom vyššieho stupňa. Obdobným spôsobom sa vykonávajú jeho zmeny a doplnky.
Na splnenie týchto cieľov Národné zhromaždenie vydáva podľa § 26 ods. 3 a 4 zákona o národných výboroch tento
Vzorový štatút mestských národných výborov.

I

Postavenie mestského národného výboru

Mestský národný výbor

1. je orgánom jednotnej socialistickej štátnej moci a správy v meste, ktorý má súčasne samosprávny charakter. Spája vo svojej práci uspokojovanie potrieb spoločnosti s osobitnými potrebami vo svojom územnom obvode a uvádza do súladu záujmy mesta s celospoločenskými záujmami;
2. ako zastupiteľský zbor pracujúceho ľudu, ktorý je zložený z poslancov, pozorne a objektívne skúma záujmy občanov a ich potreby, radí sa s nimi o návrhoch závažných opatrení, priberá ich k riešeniu a uskutočňovaniu svojich úloh, skladá im účty zo svojej činnosti a vytvára tak všestranné predpoklady pre čo najširšie zapájanie občanov do správy štátu;
3. je orgánom, ktorý v ustanovenom rozsahu uskutočňuje výkon štátnej správy v meste;
4. spolupracuje so spoločenskými a záujmovými organizáciami pôsobiacimi v meste v súlade s ich poslaním a zameraním. Spolupráca sa uplatňuje hlavne pri príprave a realizácii opatrení smerujúcich k rozvoju mesta, v združovaní finančných a materiálových prostriedkov na budovanie a prevádzku kultúrnych, zdravotníckych, sociálnych, športových a iných všeobecne prospešných zariadení, vo vzájomnej koordinácii činnosti a kultúrno-výchovnej práce národného výboru a spoločenských organizácií;
5. spolupracuje s inými štátnymi orgánmi pôsobiacimi v meste na dosiahnutie spoločných cieľov;
6. spolupracuje s inými národnými výbormi, ktoré pôsobia v spádovom území mesta, na prípravách rozhodnutí, ktoré sa svojím dosahom dotýkajú záujmov mesta a jeho okolia;
7. voči ústredne riadeným hospodárskym a iným organizáciám, ako aj voči družstevným organizáciám, ktoré vyvíjajú činnosť v meste, vykonáva štátnu správu, a to na základe príslušných predpisov smerujúcich k zabezpečeniu dôležitých celospoločenských záujmov, ako je harmonický rozvoj mesta, zabezpečenie zdravia ľudu, tvorba a ochrana životného prostredia, bezpečnosť práce, čistota vôd a ovzdušia atď. Kontroluje, ako tieto organizácie plnia svoje povinnosti uložené im osobitnými predpismi upravujúcimi jednotlivé úseky štátnej správy, a to v rozsahu pôsobnosti zverenej mestskému národnému výboru;
8. zaujíma stanovisko k otázkam verejného záujmu; pokiaľ sa dotýkajú právomoci iných orgánov, predkladá ich týmto orgánom na riešenie;
9. vykonáva kontrolu činnosti orgánov a organizácií, ktoré riadi alebo spravuje; obsah tejto kontroly je zameraný na zabezpečovanie záujmov štátu, na podnecovanie podnikavosti a samostatnosti organizácií bez zasahovania do ich vlastného hospodárenia a na to, ako plnia svoje poslanie, najmä ako zabezpečujú potreby obyvateľstva.

II

Pôsobnosť mestského národného výboru

Mestský národný výbor zabezpečuje rozvoj hospodárskeho a kultúrneho života v meste všestranným uplatňovaním všetkých svojich mocenských, správnych, hospodárskych a kultúrno-výchovných prostriedkov. Pritom najmä

- rozvíja politicko-organizátorskú a kultúrnu činnosť a zabezpečuje socialistické spolužitie medzi občanmi;

- najširšou účasťou občanov na riadení, správe a kontrole mestských vecí zabezpečuje rozvoj socialistickej demokracie;

- chráni socialistické vymoženosti a práva občanov a organizácií a vedie občanov k plneniu ich povinností; dbá o dodržiavanie socialistickej zákonnosti a verejného poriadku v meste;

- stará sa o tvorbu a sústavné zlepšovanie životného prostredia, o rast hmotnej a kultúrnej úrovne obyvateľov;

- zabezpečuje plánovitý rozvoj ekonomickej základne a kultúrnej, zdravotníckej a sociálnej výstavby mesta s prihliadnutím na potreby a záujmy mesta a jeho okolia;

- vedie podriadené organizácie k tomu, aby zabezpečovali záujmy a potreby občanov a predovšetkým z tohto hľadiska kontroluje ich činnosť;

- organizuje socialistickú súťaž na zveľaďovanie mesta.

Na úseku plánovania

A. Pri plánovaní komplexného rozvoja hospodárstva na území mesta mestský národný výbor plní najmä tieto hlavné úlohy:

1. Rozpracúva po prerokovaní s okresným národným výborom, prípadne s krajským národným výborom návrhy plánov komplexného rozvoja hospodárstva na území mesta, ktoré podľa platných predpisov predkladá národnému výboru vyššieho stupňa.
2. Posudzuje výhľadové plány podnikov a organizácií pôsobiacich na území mesta a riadených ústredne, družstevnými orgánmi a národnými výbormi vyšších stupňov pri ich zostavovaní a realizácii najmä v tomto smere:

a) konzultuje s týmito podnikmi a organizáciami o ich uvažovaných dlhodobých koncepciách rozvoja a spôsoboch ich realizácie s cieľom optimálneho využitia prírodných a ekonomických podmienok územia mesta, efektívneho rozmiestnenia výrobných síl, združovania prostriedkov na výstavbu školských, kultúrnych, zdravotníckych, sociálnych, vodohospodárskych a iných všeobecne prospešných zariadení a z hľadiska komplexného rozvoja a väzieb na priamo riadené hospodárstvo;

b) posudzuje riešenie zásadných otázok týkajúcich sa
- investičnej výstavby podnikov a organizácií na území mesta,
- potreby pracovných síl, náboru dorastu, zamestnanosti žien, bytovej výstavby, občianskej a technickej vybavenosti a pod. a zaujíma k nim stanovisko.

3. Vypracúva a uplatňuje námety, rozbory a štúdie o možnostiach využívania prírodných a ekonomických podmienok a vytvárania optimálnych proporcií rozvoja mesta.
4. Rozhoduje v rámci vymedzenej právomoci o umiestnení a likvidácii ním riadených prevádzkární a závodov.
5. Dáva záväzné stanovisko ústredne riadeným hospodárskym organizáciám, družstevným a iným organizáciám v prípadoch ustanovených osobitnými predpismi; tieto organizácie sú povinné s mestským národným výborom spolupracovať a predkladať mu podklady o pripravovaných investíciách a iných dôležitých opatreniach, ktoré mestský národný výbor potrebuje na zabezpečovanie celkového rozvoja mesta.
6. Využíva na plnenie svojich úloh, najmä na úseku plánovania, mestské a regionálne štatistiky spracúvané v určenom rozsahu príslušným oddelením Štátneho štatistického úradu.
7. Dbá o súlad komplexného rozvoja mesta s jeho spádovým územím a za tým účelom spolupracuje s príslušnými národnými výbormi.

B. Pri plánovaní vlastného hospodárstva mestský národný výbor vychádza z ustanovení zákona o národných výboroch a jeho rozvoj zabezpečuje sústavou hospodárskych plánov, ktoré vyjadrujú ciele určené pre dané obdobie, cesty a prostriedky na ich uskutočnenie.

Zostavuje a schvaľuje

- dlhodobý hospodársky plán, ktorý určuje koncepciu rozvoja mestského hospodárstva riadeného mestským národným výborom; vychádza pritom z dlhodobých plánov národného výboru vyššieho stupňa;

- vykonávací hospodársky plán (krátkodobý program), ktorý zabezpečuje a spresňuje úlohy dlhodobého plánu podľa podmienok vytvorených pri jeho plnení;

- rozpočet.

Pri riadení podnikov používa predovšetkým dlhodobé ekonomické nástroje a dbá o uplatnenie ich maximálnej samostatnosti a podnikavosti.

Na úseku finančného hospodárenia a správy majetku

A. Mestský národný výbor hospodári podľa rozpočtu, ktorý si určí vo vlastnej právomoci. Vychádza pritom zo súhrnných záväzných finančných vzťahov k rozpočtu národného výboru vyššieho stupňa určených dlhodobe a z účelových subvencií. Rozpočet musí byť vyrovnaný a mestský národný výbor ho prerokúva s občanmi.

Rozpočet mestského národného výboru obsahuje v určenom členení príjmy a výdavky národného výboru a jeho rozpočtových organizácií a finančné vzťahy k jeho hospodárskym a príspevkovým organizáciám. Rozpočet obsahuje príjmy v rozsahu ustanovenom v § 32 zákona o národných výboroch.

Mestský národný výbor musí v rozpočte zabezpečiť krytie vlastných záväzkov a zákonných povinností.

Pri podrobnejšom rozpracovaní otázok týkajúcich sa rozpočtu a rozpočtového hospodárenia, najmä pokiaľ ide o zdroje príjmov mestského národného výboru, mestský národný výbor sa spravuje zákonom o národných výboroch a príslušnými právnymi predpismi a dbá na to, aby sa rozpočtové prostriedky efektívne využívali pre ďalší rozvoj a uspokojovanie potrieb jeho obyvateľov. Pravidelne informuje občanov o svojom finančnom hospodárení.

Mestský národný výbor môže združovať svoje prostriedky s prostriedkami iných národných výborov a s prostriedkami socialistických organizácií na budovanie alebo prevádzku spoločných zariadení.

B. Mestský národný výbor

- vedie evidenciu o svojom hospodárení a kontroluje správnosť vedenia účtovnej evidencie podriadených podnikov a organizácií;

- vypracúva rozbory tvorby vlastných finančných zdrojov a hodnotí účinnosť finančno-ekonomických nástrojov podriadených organizácií;

- vykonáva periodické revízie hospodárenia v podriadených organizáciách;

- uskutočňuje finančné vyporiadanie a zostavuje záverečný účet;

- spravuje dane a poplatky, ktoré sú príjmom jeho rozpočtu;

- spravuje národný majetok slúžiaci na plnenie jeho úloh a prebytočný nehnuteľný národný majetok, pri ktorom spoločenský záujem vyžaduje, aby aj naďalej zostal v štátnom socialistickom vlastníctve pre budúce úlohy.

C. Mestský národný výbor I. skupiny

- rozhoduje po prerokovaní s obvodnými národnými výbormi o tom, ktoré z príjmov mestského národného výboru budú tvoriť vlastné príjmy obvodných národných výborov v súlade s pôsobnosťou, ktorú im vymedzí; určí zásady hmotnej zainteresovanosti obvodných národných výborov na výsledkoch hospodárenia a spôsob hodnotenia výsledkov;

- spravuje a kontroluje štátne financie v rozsahu vymedzenom osobitnými predpismi;

- vykonáva dočasnú správu národného majetku podľa § 65 ods. 3 Hospodárskeho zákonníka.

Na úseku územného plánovania

Mestský národný výbor

1. územným plánovaním vytvára podmienky pre rozvoj mesta a jeho spádové územie, pre optimálnu realizáciu úloh hospodárskej a kultúrnej výstavby. Na tento účel vymedzuje v rámci územného plánovania plochy mesta v najvhodnejšej skladbe a rozsahu pre jednotlivé prvky urbanizácie na dosiahnutie potrebného súladu medzi prirodzenými podmienkami územia a spoločenskými potrebami;
2. zodpovedá za vypracovanie a riešenie územného plánu mesta;
3. v nadväznosti na územný plán vyhotovuje podrobné územné plány jednotlivých častí mesta, pre ktoré spracúva program výstavby a ktoré po prerokovaní schvaľuje ako záväznú direktívu pre organizáciu prevádzky a výstavby mesta;
4. pri výkone svojej pôsobnosti v oblasti územného plánovania zodpovedá:

a) za komplexnosť, efektívnosť a súlad navrhovaného územného riešenia s plánom rozvoja národného hospodárstva;

b) za vyhotovovanie územných plánov v časovom predstihu, ktorý umožňuje včasnú a všestrannú plánovitú prípravu investičnej výstavby na území mesta, najmä bytovej a občianskej výstavby;

c) za sústavné upresňovanie územného riešenia v súlade so zmenami rozvojových podmienok a potrieb mesta;

5. na zabezpečenie realizácie územného plánu mesta používa nástroje a metódy, ktoré smerujú k efektívnemu využívaniu jeho plôch tak vo výstavbe, ako aj v prevádzke;
6. vydáva v súlade so schváleným územným plánom mesta príslušné územné rozhodnutia (pokiaľ je stavebným úradom).

Pri tvorbe a ochrane životného prostredia

Mestský národný výbor

1. zabezpečuje vzájomný súlad pri rozvoji všetkých druhov činností na území mesta s tvorbou socialistického životného prostredia;
2. ako súčasť plánovitého riadenia rozvoja mesta určí dlhodobé plány opatrení na ochranu a tvorbu životného prostredia, ktoré sú záväzné pre všetky podniky a organizácie na území mesta a ktoré vychádzajú:

a) z vlastnej činnosti orgánov a organizácií národných výborov na území mesta,

b) z dlhodobých, prípadne krátkodobých dohôd s organizáciami riadenými ústredne, krajským a okresným národným výborom, spoločenskými organizáciami alebo národnými výbormi v spádovom území mesta o vzájomnej účasti a spolupráci na tvorbe životného prostredia;

3. kontroluje plnenie opatrení uložených organizáciám na území mesta na zabránenie škodlivému vplyvu na životné prostredie. Ide najmä o znečisťovanie ovzdušia a vody;
4. ukladá poplatky a pokuty, pokiaľ je na to poverený podľa zákona o opatreniach proti znečisťovaniu ovzdušia.

V oblasti výstavby mesta

Mestský národný výbor

1. zabezpečuje riadnu a efektívnu organizáciu výstavby mesta s možnosťou spoluorganizovať investičnú výstavbu slúžiacu niekoľkým organizáciám a riadiť rokovania zúčastnených organizácií o podieloch na investičných nákladoch;

2. pokiaľ je stavebným úradom, najmä

a) vyberá pozemky vhodné na bytovú výstavbu a výstavbu rodinných domčekov, zostavuje zoznamy pozemkov určených na zriadenie práva trvalého užívania socialistických organizácií a osobného užívania občanov a vedie zoznamy pozemkov, na ktorých bolo už právo osobného užívania zriadené,

b) rozhoduje v súlade s platnými predpismi o zmenách podzemných sietí a zariadení, určuje podmienky pre ich ochranu a podľa platných predpisov rozhoduje o výške náhrady škody pri výstavbe, opravách a prevádzke týchto sietí a zariadení, ak medzi účastníkmi nedôjde k dohode,

c) zostavuje plány asanácie a rozhoduje o demoláciách po vyjadrení orgánov Štátnej pamiatkovej starostlivosti a ochrany prírody podľa príslušných predpisov,

d) rozhoduje o prípustnosti stavieb na území mesta a dáva súhlas na ich uvedenie do trvalého užívania v určenom rozsahu,

e) ukladá vlastníkom objektov urobiť nevyhnutné stavebné úpravy,

f) povoľuje informačné, reklamné a podobné zariadenia na budovách, stavbách a verejných priestranstvách,

g) vydáva rozhodnutia o vyvlastnení nehnuteľností podľa príslušných predpisov,

h) vykonáva štátny stavebný dozor;

3. vykonáva v určenom rozsahu investorskú funkciu v oblasti bytovej výstavby a občianskej a technickej vybavenosti v meste a z tohto hľadiska určuje v súlade s celospoločenskými smernicami hlavné parametre sústredenej výstavby obytných súborov a rozhoduje o ich realizácii;

4. v oblasti ním riadeného hospodárstva rozhoduje v určenom rozsahu aj v investorskej funkcii o realizácii účelových stavieb a rozptýlenej bytovej výstavby;

5. sústavne sa stará o stav, úroveň a údržbu domového fondu mesta a vytvára predpoklady pre jeho optimálnu životnosť a efektívne užívanie;

6. na plnenie úloh v údržbe a rekonštrukcii domového fondu mesta, najmä bytového fondu, orientuje a rozvíja činnosť miestneho stavebníctva a údržbárskych čiat organizácií bytového hospodárstva;

7. je oprávnený zriaďovať a riadiť mestský stavebný podnik;

8. zriaďuje a riadi inžiniersku, prípadne projektovo-inžiniersku organizáciu (v mestách s veľkým rozsahom investičnej výstavby alebo so zložitou investorskou problematikou).

Na úseku hospodárenia s bytovým fondom a nebytovými priestormi

Mestský národný výbor

1. v súlade so zákonom o hospodárení s bytmi a s ďalšími predpismi, najmä o družstevnej, podnikovej a individuálnej bytovej výstavbe zodpovedá za dôsledné uplatňovanie bytovej politiky v meste a svojou činnosťou sleduje ďalšiu modernizáciu bytového fondu a zvyšovanie kultúry bývania obyvateľov mesta. Na to využíva aj aktívnu účasť užívateľov bytov;

2. dbá na to, aby organizácie a vlastníci udržiavali domový, bytový i nebytový fond a jeho okolie v riadnom stave;

3. v súlade s príslušnými predpismi hospodári s nebytovými priestormi a rozhoduje o ich užívaní;

4. rozhoduje podľa príslušných predpisov o úhradách za užívanie bytov a nebytových priestorov a o predaji bytov z národného majetku občanom;

5. riadi organizáciu bytového hospodárstva a zabezpečuje, prípadne aj inou vhodnou organizačnou formou, za aktívnej účasti užívateľov bytov správu a údržbu bytového fondu.

Na úseku vodného a lesného hospodárstva

Mestský národný výbor

1. zabezpečuje zásobovanie obyvateľstva a organizácií na území mesta pitnou vodou, stará sa o odvádzanie odpadových a povrchových vôd a o ich čistenie, pokiaľ táto činnosť nie je zverená inej organizácii;
2. dbá o účelné hospodárenie s vodou a rozhoduje o nevyhnutných a účelných opatreniach najmä na zamedzenie alebo obmedzenie plytvania vodou, znečisťovania tokov a ostatných vôd; podľa príslušných predpisov určuje sankcie za nedodržiavanie týchto opatrení a povoľuje osobitné užívanie vody;
3. je oprávnený zriaďovať a riadiť vodohospodárske zariadenia mesta;
4. pomáha zabezpečovať úlohy lesného hospodárstva, ochranu lesného fondu a účelné hospodárenie drevom. Mestský národný výbor I. skupiny vykonáva štátny dozor na úseku lesného hospodárstva v obvode mesta.

Na úseku energetiky, plynofikácie a telekomunikácií

Mestský národný výbor

1. stará sa v spolupráci s príslušnými organizáciami o zabezpečenie vzájomného súladu rozvoja zariadení pre zásobovanie mesta elektrickou energiou, plynom, teplom a telekomunikačným zariadením;
2. je oprávnený zriaďovať a riadiť teplofikačné zariadenia, pokiaľ majú byť v správe ním riadených organizácií;
3. zabezpečuje verejné osvetlenie mesta.

Na úseku dopravy

Mestský národný výbor

1. spolupôsobí pri koordinácii vzájomnej nadväznosti všetkých druhov verejnej dopravy na svojom území v záujme optimálnej organizácie dopravných služieb;
2. spravuje miestne komunikácie a v mestách s mestskými dráhami aj priechodné úseky ciest, zodpovedá za ich dobrý stav, zjazdnosť a riadne označenie. Vykonáva štátny dozor a investičnú činnosť na týchto komunikáciách. Rozhoduje o zaradení účelovej komunikácie do siete miestnych komunikácií a o vyradení miestnej komunikácie alebo jej časti zo siete miestnych komunikácií, ak nie je potrebná na účelné usporiadanie tejto siete. Vykonáva štátny dozor nad verejnými účelovými komunikáciami a vedie ich správcov k starostlivosti o ich zjazdnosť, údržbu a obnovu;
3. riadi organizáciu mestskej hromadnej dopravy a zodpovedá za to, že pri efektívnosti a kultúrnosti prepravy budú maximálne uspokojované potreby obyvateľov, najmä pri ceste do zamestnania, škôl a do oblastí prímestskej rekreácie;
4. mestský národný výbor I. skupiny môže zriadiť organizáciu dopravného inžinierstva a podľa podmienok aj organizáciu pre správu a údržbu miestnych komunikácií;
5. v miestach, kde zabezpečuje mestskú hromadnú dopravu podnik ČSAD, dbá mestský národný výbor na to, aby sa táto služba poskytovala v potrebnom rozsahu a kvalite. Spolupôsobí pri rozhodnutí o vedení liniek mestskej hromadnej dopravy, pri zostavovaní cestovných poriadkov a pri určení príslušných taríf;
6. koordinuje a zabezpečuje rozvoj služieb motoristom, a to napríklad aj zriaďovaním parkovísk, garáží a pod.;
7. zabezpečuje aj ďalšie potrebné dopravné služby občanom (osobnú a nákladnú taxislužbu) a rekreačnú dopravu (vyhliadkovú, riečnu a pod.).

Na úseku miestnej výroby a služieb

Mestský národný výbor

1. zabezpečuje, aby miestna výroba a služby riadne a plynule uspokojovali spoločensky odôvodnené potreby a požiadavky občanov a organizácií a vytvára predpoklady pre ich optimálny rozvoj;
2. koordinuje činnosť a rozmiestnenie sietí vlastných organizácií miestnej výroby a služieb s činnosťou a sieťou výrobných družstiev, prípadne ostatných organizácií zaoberajúcich sa týmito činnosťami v záujme účelnej deľby práce pri zachovaní možností vzájomného súťaženia;
3. zodpovedá za rozvoj neplatených služieb, ktoré zvyšujú úroveň životného prostredia, hygienu, čistotu a celkový vzhľad mesta;
4. zriaďuje a riadi podniky a organizácie miestnej výroby a služieb a podľa miestnych podmienok a potrieb menšie prevádzkárne potravinárskeho priemyslu, výroby stavebných hmôt a pod., a to nielen z hľadiska potrieb mesta, ale aj jeho spádového územia. Podporuje rozvoj služieb pre obyvateľstvo aj inými organizačnými formami (drobnými prevádzkárňami, organizovaním osobitných foriem vnútropodnikového riadenia, samostatným vykonávaním služieb jednotlivcami a pod.);
5. kontroluje dodržiavanie zásad správnej cenovej politiky a príslušných ustanovení Občianskeho zákonníka vo vlastných podnikoch miestnej výroby a služieb;
6. organizuje využívanie miestnych zdrojov surovín a koordinuje ľudový zber surovín;
7. môže zriadiť organizáciu komplexného mestského hospodárstva alebo samostatný viacodborový podnik mestského hospodárstva pre hospodársku činnosť a samostatnú rozpočtovú organizáciu mestského hospodárstva pre rozpočtovú činnosť v prípade, že by činnosť jedného komplexného podniku mestského hospodárstva bola príliš rozsiahla.

Na úseku obchodu a verejného stravovania

Mestský národný výbor

1. sleduje a kontroluje plynulé zásobovanie obyvateľov potravinárskym a priemyslovým tovarom v potrebnom rozsahu a sortimente. Kontroluje kultúrnosť predaja a hygienu v prevádzkárňach. Na odstránenie nedostatkov robí opatrenia na príslušných orgánoch a v organizáciách, ktoré sú povinné stanovisko mestského národného výboru rešpektovať;
2. dbá o dobrú úroveň verejného stravovania, ubytovania a zásobovania obyvateľstva tuhými palivami;
3. určuje v spolupráci s obchodnými organizáciami rozvojovú koncepciu maloobchodnej siete a siete verejného stravovania na území mesta. Dbá na to, aby táto sieť bola budovaná v súlade s bytovou výstavbou a potrebami obyvateľov i potrebami ostatných odberateľov výrobkov z maloobchodných predajní;
4. schvaľuje rozmiestnenie predajní, čas predaja a robí ďalšie opatrenia na zabezpečenie riadneho zásobovania obyvateľstva;
5. vytvára predpoklady a určuje podmienky pre predaj výrobkov na mestských trhoch organizáciám i jednotlivcom na zlepšenie zásobovania obyvateľstva. Podľa podmienok organizuje tradičné trhy (výročné trhy);
6. podľa podmienok môže riadiť podnik Reštaurácie a jedálne, príp. zriaďovať mestské reštaurácie, vinárske pivnice, jedálne, ubytovacie podniky a maloobchodné predajne podnikov a závodov ním riadených;
7. mestský národný výbor I. skupiny:

a) rozhoduje o zaraďovaní závodov verejného stravovania a ubytovacích závodov do cenových skupín;

b) riadi podnik obstarávajúci zásobovanie tuhými palivami.

Na úseku cestovného ruchu a rekreácie

Mestský národný výbor

1. vytvára predpoklady a stará sa o rozvoj cestovného ruchu na území mesta;

2. koordinuje činnosť všetkých orgánov a organizácií v meste podieľajúcich sa na službách cestovného ruchu. Pritom zodpovedá na jednotlivých úsekoch mestského hospodárstva za priame uspokojovanie potrieb cestovného ruchu a dbá na to, aby predpoklady a podmienky pre jeho rozvoj zodpovedali potrebám mesta;
3. vytvára predpoklady a stará sa o rozvoj rekreácie na území mesta; zriaďuje a riadi vlastné rekreačné zariadenia.

Na úseku poľnohospodárstva

Mestský národný výbor

1. napomáha rozvoj poľnohospodárstva na území mesta v spolupráci s príslušnými riadiacimi orgánmi a dbá o súlad rozvoja poľnohospodárstva s rozvojom ostatných odvetví v meste; pomáha pri zabezpečovaní pracovných síl, dopravných prostriedkov, zásobovania a pod., najmä v špičkových prácach, a to na základe včasných a odôvodnených požiadaviek poľnohospodárskych riadiacich orgánov;
2. podporuje rozvoj záujmových organizácií občanov zaoberajúcich sa chovom drobných hospodárskych zvierat, záhradkárstvom, ovocinárstvom a pod.;
3. štátnu správu na tomto úseku vykonáva najmä tým, že

- sleduje dodržiavanie zákona o ochrane poľnohospodárskeho pôdneho fondu,

- vedie evidenciu poľnohospodárskej pôdy a hospodárskeho zvieratstva,

- robí opatrenia na zdolanie nákaz a iných hromadných ochorení zvierat,

- vedie evidenciu všetkých pozemkov zamorených škodcami, kontroluje, ako užívatelia vykonávajú ochranu týchto pozemkov a podľa potreby vyhlasuje občiansku pracovnú pomoc,

- dbá na to, aby poľnohospodárske podniky a závody dodržiavali predpisy na úseku hygieny, ochrany zdravia pri práci a na úseku požiarnej ochrany,

- sleduje hospodárenie jednotlivo hospodáriacich roľníkov, spolupôsobí pri uzavieraní ich zmlúv s nákupnými organizáciami a kontroluje ich plnenie.

Na úseku školstva a starostlivosti o deti

Mestský národný výbor

1. vytvára podmienky pre všestranný rozvoj vzdelávania a výchovy mládeže v duchu vedeckého svetového názoru a pre tesné spojenie školy so životom. Upevňuje autoritu školy a usiluje sa o jednotné pôsobenie školy, rodiny a spoločnosti. Riadi činnosť združení rodičov a priateľov škôl, ktoré spravuje;
2. spravuje školy a školské zariadenia (vo vlastnom štatúte konkrétne uvedie, ktoré školy a školské zariadenia spravuje v zmysle § 20, 25 a 26 zákona o národných výboroch);
3. spolupôsobí pri určení a úpravách obvodov škôl I. cyklu;
4. vyjadruje sa k dislokácii učiteľov škôl, ktoré spravuje;
5. pri výkone štátnej správy najmä

a) dáva súhlas na výnimočné prijatie do školy u detí, ktoré dovŕšia 6 rokov do konca decembra,

b) podľa potreby určuje poradie pre prijatie detí do územnej materskej školy, školskej jedálne alebo do školskej družiny,

c) rieši zanedbávanie povinnej školskej dochádzky detí;

6. zabezpečuje úlohy pri starostlivosti o deti v rozsahu podľa príslušných predpisov.

Na úseku kultúry a informácií

Mestský národný výbor

1. vytvára podmienky pre všestranný rozvoj kultúry a informácií;
2. riadi a koordinuje kultúrnu činnosť v meste a dbá o zvyšovanie jej ideovej úrovne. Rozvíja ju na základe jednotného plánu a koordinuje ju so spoločenskými a ostatnými orgánmi a organizáciami v meste. Osobitne dbá na rozvoj kultúrnej činnosti mládeže;
3. spravuje kultúrne a umelecké zariadenia na území mesta, ktorých činnosť prevažne slúži na uspokojovanie kultúrnych potrieb obyvateľov mesta a jeho spádového územia. Vyššie orgány riadia činnosť svojich kultúrnych zariadení v meste, ktoré slúžia aj na uspokojovanie kultúrnych potrieb obyvateľov mesta, po dohode s mestským národným výborom (Mestský národný výbor vo vlastnom štatúte uvedie, ktoré zariadenia riadi a spravuje, so zameraním ich činnosti);
4. v súčinnosti s odbornými orgánmi Štátnej pamiatkovej starostlivosti dbá na kultúrno-politické využívanie pamiatok a rezervácií, na ich údržbu a ochranu, na ochranu prírody a spravuje pamiatky miestneho významu;
5. povoľuje a kontroluje usporadúvanie jednotlivých kultúrnych akcií vrátane verejných produkcií ľudových hudobníkov, tanečných a spoločenských zábav a pod.;
6. zabezpečuje vedenie kroniky mesta;
7. na úseku informácií pôsobí na to, aby sa zvýšila informovanosť občanov ako jedna zo základných podmienok socialistickej demokracie a za účelom zvýšenia ich spoločenskej aktivity.

Na úseku telovýchovy a športu

Mestský národný výbor

1. podporuje všestranný rozvoj telesnej výchovy, najmä u mládeže, a vytvára pre to vhodné podmienky. Úzko spolupracuje s telovýchovnými orgánmi a organizáciami a so závodmi pri budovaní telovýchovných a športových zariadení. Dbá najmä na to, aby sa nové školy, učilištia a domovy mládeže nebudovali bez patričných telovýchovných zariadení a aby sa jestvujúce zariadenia nezrušovali bez zabezpečenia zodpovedajúcej náhrady;
2. určuje podmienky pre uskutočňovanie verejných telovýchovných a športových podnikov, najmä z hľadiska zaistenia bezpečnosti účinkujúcich i návštevníkov, verejného poriadku, požiarnej bezpečnosti a pod.

Na úseku starostlivosti o zdravie ľudu

Mestský národný výbor I. skupiny

1. stará sa o vytváranie a ochranu zdravých životných podmienok, presadzuje dodržiavanie hygienických zásad a predpisov vo všetkých organizáciách a zariadeniach na úrovni mesta a ukladá im podľa všeobecne záväzných predpisov vykonať potrebné opatrenia, prípadne uplatňuje voči ním sankcie;
2. zabezpečuje zdravotnú výchovu obyvateľstva, poskytovanie liečebno-preventívnej starostlivosti a hygienických služieb na území mesta a vytvára predpoklady pre ďalšie vzdelávanie lekárov a ostatných zdravotníckych pracovníkov;
3. rozhoduje o niektorých nákladoch, náhradách škody a príspevkoch na opatrenia pre vytváranie a ochranu zdravých životných podmienok a na opatrenia proti prenosným chorobám a hromadným ochoreniam;
4. spravuje mestský ústav národného zdravia;
5. spravuje územné jasle; ak ich kapacita nestačí, určuje poradie pre prijatie detí.

Mestský národný výbor II. a III. skupiny

1. sleduje celkovú úroveň a stav zdravotníckych služieb v meste a robí opatrenia pre rozvoj všestrannej zdravotnej starostlivosti o obyvateľstvo;

2. spolupracuje s orgánmi hygienickej služby a s obvodnými lekármi pri starostlivosti o vytváranie a ochranu zdravých životných podmienok v otázkach vyžadujúcich odborné posúdenie a na podklade ich vyjadrenia ukladá organizáciám a zariadeniam na území mesta potrebné opatrenia;
3. podieľa sa v spolupráci so zdravotníckymi zariadeniami na zdravotnej výchove obyvateľstva;
4. vyjadruje sa k usporiadaniu ambulantných zdravotníckych služieb poskytovaných obyvateľstvu v meste, najmä pokiaľ ide o vytváranie zdravotníckych obvodov a určenie ordinačných hodín;
5. spravuje územné jasle; ak ich kapacita nestačí, určuje poradie pre prijatie detí.

Na úseku sociálneho zabezpečenia

Mestský národný výbor I. skupiny

1. rozhoduje o dávkach a službách sociálneho zabezpečenia podľa platných predpisov; pokiaľ sám nerozhoduje, spolupôsobí v konaní o nich;
2. zabezpečuje služby sociálneho zabezpečenia pre občanov mesta, najmä pre občanov so zmenenou pracovnou schopnosťou;
3. spravuje svoje zariadenia sociálneho zabezpečenia slúžiace pre potreby obyvateľstva mesta;
4. vytvára podmienky pre predĺženie pracovnej činnosti starších občanov a organizuje kultúrno-politickú, výchovnú a verejne prospešnú činnosť medzi dôchodcami.

Na úseku pracovných síl

Mestský národný výbor I. skupiny

1. stará sa o účelné využitie všetkých zdrojov pracovných síl, navrhuje a uskutočňuje opatrenia na rozvíjanie pracovnej iniciatívy obyvateľstva na svojom území;
2. zabezpečuje prácu občanom, ktorí sa o ňu uchádzajú, a dorastu, ktorý vychádza zo škôl, s ohľadom na ich oprávnené záujmy a v súlade s potrebami národného hospodárstva;
3. vykonáva informačnú a poradenskú službu pre občanov a organizácie;
4. riadi rozmiestňovanie, prípadne vykonáva nábor pracovníkov s ohľadom na potrebu a zdroje pracovných síl v mieste;
5. vykonáva v podnikoch a závodoch štátny dozor nad zamestnávaním pracovníkov;
6. vykonáva opatrenia na hmotné zabezpečenie pracovníkov pred nástupom do nového zamestnania a na uľahčenie takého nástupu.

Mestský národný výbor II. a III. skupiny

7. spolupracuje pri plnení úloh uvedených pod č. 1 až 3;
8. pomáha pri získavaní pracovníkov, osobitne mládeže, predovšetkým pre miestnu výrobu, služby a ostatné odvetvia svojho hospodárstva, ako aj pre poľnohospodárske závody.

Na úseku vnútornej správy

Mestský národný výbor

1. zabezpečuje a koordinuje v spolupráci s príslušnými orgánmi úlohy na úseku verejného poriadku; v miestnych veciach verejného poriadku ukladá aj úlohy Verejnej bezpečnosti prostredníctvom príslušného náčelníka. Podľa potreby zriaďuje inšpekciu verejného poriadku. Prerokúva priestupky a previnenia podľa príslušných predpisov;
2. plní úlohy pri zabezpečovaní obranyschopnosti štátu;
3. zodpovedá podľa príslušných predpisov za požiarnu bezpečnosť na území mesta a vydáva v tomto smere záväzné pokyny. Zriaďuje a riadi sbor (útvar) požiarnej ochrany. Mestský národný výbor I. skupiny zodpovedá za činnosť inšpekcie požiarnej ochrany;

4. zabezpečuje úlohy vyplývajúce zo zákona o voľbách;
5. plní úlohy súvisiace s ustanovením a činnosťou miestnych ľudových súdov;
6. plní ďalšie úlohy vyplývajúce z príslušných predpisov (napr. osobnú agendu funkcionárov a pracovníkov mestského národného výboru, úlohy spojené so sčítaním ľudu, miestne vyšetrenia a pod.);
7. plní úlohy v matričných veciach a úlohy vyplývajúce z predpisov o hlásení a pobyte obyvateľov;
8. zodpovedá za riadny výkon spisovej a dokumentačnej služby mesta. Mestský národný výbor I. skupiny zriaďuje mestský archív, pre ostatné mestské národné výbory zabezpečuje archívnu službu okresný archív;
9. uskutočňuje prípravné konanie o zmenách územia mesta a jeho častí a rozhoduje o názvoch ulíc, verejných priestranstiev a o číslovaní domov;
10. vykonáva úlohy spojené s hlásením strát a nálezov;
11. plní úlohy na úseku starostlivosti o cigánske obyvateľstvo.

III

Pôsobnosť zverená mestským národným výborom podľa § 26 ods. 3 a 4 zákona o národných výboroch

A. Vláda zverí do pôsobnosti mestským národným výborom v Brne, Ostrave, Plzni a Košiciach výkon štátnej správy, ktorý inak podľa všeobecne záväzných predpisov patrí krajskému národnému výboru, v týchto otázkach:

Na úseku finančného hospodárenia*)

pri povoľovaní lotérií organizáciám na území mesta, a to od 10 000 Kčs do 50 000 Kčs hernej istiny, a pri dozore nad ich vykonávaním.

*) Vyhláška č. 167/1959 Zb.

Na úseku miestneho hospodárstva*)

pri hospodárení s nebytovými priestormi.

*) Zákon č. 111/1950 Zb. v znení vládneho nariadenia č. 52/1955 Zb.

Na úseku výstavby a stavebníctva*)

a) pri vydávaní povolení na odber a použitie výbušnín na trhacie práce;

b) pri rozhodovaní na zabezpečenie družstevnej bytovej výstavby.

*) a) Vyhláška č. 62/1965 Zb.
b) Vyhláška č. 191/1964 Zb., vyhláška č. 26/1965 Zb. a vyhláška č. 61/1967 Zb.

Na úseku energetiky, plynofikácie a baníctva*)

a) pri udeľovaní stanoviska na použitie všetkých druhov palív a ich rozsahu na území mesta;

b) pri rozhodovaní podľa plynárenského zákona;

c) pri rozhodovaní podľa banského zákona;

d) pri rozhodovaní podľa elektrizačného zákona.

*) a) a c) Zákon č. 41/1957 Zb., b) zákon č. 67/1960 Zb. a vyhláška č. 76/1961 Zb., d) zákon č. 79/1957 Zb. a vládne nariadenie č. 80/1957 Zb.

Na úseku dopravy*)

a) pri povoľovaní prepravy zvlášť ťažkých a rozmerných predmetov na území mesta;

b) ako dráhový správny orgán pre mestské dráhy;

c) vo vydávaní súhlasu na zrušenie vlečiek, na zastavenie alebo obmedzenie prevádzky na nich, pokiaľ o tom rozhoduje správa dráhy ako dráhový správny orgán;

d) pri povoľovaní stavieb a prestavieb motorových vozidiel.

*) a) Zákon č. 135/1961 Zb. a vyhláška č. 136/1961 Zb.,
b) zákon č. 51/1964 Zb. a vyhláška č. 52/1964 Zb.,
c) vyhláška č. 68/1964 Zb.,
d) vyhlášky č. 145/1956 Ú. l. (Ú .v.) a č. 119/1962 Zb.

Na úseku starostlivosti o zdravie ľudu*)
pri ustanovovaní členov odbornej komisie pre preskúšanie odbornej spôsobilosti osôb pracujúcich s jedmi.
*) Vyhláška č. 57/1967 Zb.
Na úseku kultúry a informácií*)
pri povoľovaní vydávania plagátov s grafickou úpravou.
*) Zákon č. 81/1966 Zb.
Na úseku pracovných síl*)

a) pri vydávaní pokynov o úprave pracovného času v podnikoch, závodoch a organizáciách na území mesta v záujme dosiahnutia plynulosti prepravy pracujúcich;

b) pri vyhlasovaní výzvy na občiansku pracovnú pomoc.

*) a) Zákonník práce č. 65/1965 Zb.,
b) vládne nariadenie č. 40/1953 Zb.

B. Krajský národný výbor na návrh mestského národného výboru, prerokovaný s okresným národným výborom, zverí do pôsobnosti mestského národného výboru II. skupiny a podľa podmienok - najmä s prihliadnutím na ekonomický, kultúrny a historický význam mesta, na počet a zloženie jeho obyvateľov, na úlohy mesta ako strediska oblasti a na ďalšie dôležité miestne podmienky - aj do pôsobnosti mestského národného výboru III. skupiny výkon štátnej správy, ktorý inak podľa všeobecne záväzných predpisov patrí okresnému národnému výboru, v týchto otázkach:
Na úseku finančného hospodárenia a správy majetku*)

a) pri rozhodovaní o žiadostiach o poskytovaní podpôr novomanželom;

b) pri predaji rodinných domčekov vrátane vydávania rozhodnutí o zriadení práva osobného užívania pozemkov;

c) pri povoľovaní vecných lotérií, tombol a podobne, a to do 10 000 Kčs hernej istiny;

d) pri uzavieraní hospodárskych zmlúv o odovzdaní nehnuteľného národného majetku do trvalého užívania.

*) a) Zákon č. 88/1950 Zb.,
b) Občiansky zákonník č. 40/1964 Zb.,
c) vyhláška č. 167/1959 Zb.,
d) vyhláška č. 104/1966 Zb.

Na úseku územného plánovania*)

a) pri rozhodovaní o výške náhrady škody spôsobenej pri vstupe na pozemky pri vykonávaní prieskumu a iných prác pre účely územného plánovania;

b) pri udeľovaní súhlasu na zmenu využitia pozemku;

c) pri rozhodovaní sporov medzi socialistickými organizáciami pri zmenách hraníc pozemkov v ich správe.
*) Zákon č. 84/1958 Zb. a vyhláška č. 153/1959 Ú. l. (Ú. v.).
Na úseku vodného hospodárstva*)

pri ukladaní pokút organizáciám za porušovanie povinností ustanovených na ochranu vôd pred znečisťovaním a pri vyberaní pokút.
*) Vyhláška č. 120/1966 Zb.
Na úseku hospodárenia s bytovým fondom a nebytovými priestormi*)

a) pri rozhodovaní o rozdelení bytov a vyňatí bytov z bytového fondu a o užívaní bytov na iné účely než na bývanie;

b) pri rozhodovaní o tom, či určitý byt má povahu služobného bytu;

c) pri rozhodovaní o ďalších otázkach týkajúcich sa hospodárenia s bytmi a hospodárenia s nebytovými priestormi, ktoré doteraz patrí okresnému národnému výboru.

*) a) Zákon č. 41/1964 Zb.,
b) a c) vyhláška č. 197/1957 Ú. l. (Ú. v.) v znení vyhlášky č. 2/1958 Ú. l. (Ú. v.), vyhláška č. 60/1964 Zb., zákon č. 111/1950 Zb. a vládne nariadenie č. 52/1955 Zb.

Na úseku obchodu
pri rozhodovaní o zaraďovaní závodov verejného stravovania a ubytovacích závodov do cenových skupín a tried.
Na úseku poľnohospodárstva*)

a) pri povoľovaní pridruženej výroby poľnohospodárskych podnikov na území mesta;

b) pri udeľovaní súhlasu na prevody a nájmy poľnohospodárskej pôdy a poľnohospodárskych budov v súkromnom vlastníctve.

*) a) Vyhláška č. 13/1964 Zb.,
b) zákony č. 40/1964 Zb. a č. 53/1966 Zb. a vyhláška č. 97/1966 Zb.

Na úseku školstva a starostlivosti o deti*)

a) pri sociálnoprávnej ochrane mládeže a pri starostlivosti o deti;

b) pri povoľovaní zníženia poplatkov v školských jedálňach a v iných zariadeniach, ktoré hospodársky zabezpečuje;

c) pri povoľovaní súkromného vyučovania.

*) a) Zákon č. 186/1960 Zb. a zákon č. 94/1963 Zb.,
b) vyhláška č. 115/1958 Ú. l. (Ú. v.),
c) vyhláška č. 104/1965 Zb.

Na úseku kultúry a informácií*)

a) pri schvaľovaní dramaturgických plánov ochotníckych divadelných, bábkárskych a iných súborov ľudovej umeleckej tvorivosti v meste;

b) pri povoľovaní verejných divadelných predstavení;

c) pri povoľovaní koncertnej a verejnej produkcie hudobníkov z povolania a usporadúvaní verejných artistických produkcií a usporadúvaní ľudovej zábavy.
*) a) a b) Zákony č. 55 a 81/1957 Zb., c) zákon č. 82/1957 Zb. a vyhláška č. 99/1958 Zb.
Na úseku starostlivosti o zdravie ľudu*)

a) pri rozhodovaní o niektorých nákladoch, náhradách škody a príspevkoch na opatrenia na vytváranie a ochranu zdravých životných podmienok a na opatrenia proti prenosným chorobám a hromadným ochoreniam;

b) pri rozhodovaní o ústavnom liečení alkoholikov.

*) a) Zákon č. 20/1966 Zb.,
b) zákon č. 120/1962 Zb. a vyhláška č. 45/1966 Zb.

Na úseku vnútornej správy*)

a) pri vydávaní osvedčení o československom štátnom občianstve;

b) pri rozhodovaní o používaní a zmene mena a priezviska;

c) pri povoľovaní blokového konania;

d) vo veciach združovania a zhromažďovania;

e) pri vydávaní rybárskych lístkov.

*) a) Zákon č. 194/1949 Zb. a zákon č. 72/1958 Zb. (republ. vyhl. č. 73/1958 Zb.),
b) zákon č. 55/1950 Zb.,
c) zákon č. 60/1961 Zb. a vyhláška č. 61/1961 Zb.,
d) zákon č. 68/1951 Zb. v znení vládnych nariadení č. 122/1951 Zb. a č. 34/1958 Zb. a vyhláška č. 320/1951 Ú. l. (č. 348/1951 Ú. v.) v znení vyhlášky č. 158/1957 Ú. l. (Ú. v.),
e) zákon č. 102/1963 Zb. a vyhláška č. 103/1963 Zb.

IV

Mestský národný výbor a jeho orgány

Zákon o národných výboroch v príslušných ustanoveniach (§ 1, 13, 17, 39 až 65) podrobne ustanovuje postavenie a pôsobnosť poslancov, orgánov a aktívov národných výborov.

Mestský národný výbor si rozpracuje vo vlastnom štatúte ich úlohy, právomoc a povinnosti, organizačnú štruktúru orgánov a aktívov mestského národného výboru z hľadiska špecifických podmienok a potrieb mesta a jeho obyvateľov, pričom vychádza najmä z týchto zásad:

- prácu poslanca konkretizovať s ohľadom na uplatnenie všetkých nových demokratických prvkov jeho styku s voličmi, jeho práv i povinností, jeho vplyvu na prácu celého národného výboru (činnosť poslanca vo volebnom obvode, v národnom výbore, na pracovisku a pod.);
- otázky právomoci plenárneho zasadania mestského národného výboru rozpracovať s ohľadom na základný zámer posilniť rozhodujúce postavenie plenárneho zasadania a prehĺbiť jeho pracovný charakter; konkretizovať formy uplatňovania vplyvu občanov a spoločenských organizácií na rozhodovanie mestského národného výboru; zásady rokovania plenárneho zasadania rozpracovať z hľadiska aktívneho presadzovania nových demokratických prvkov, najmä pri príprave zasadaní, spôsobe jeho rokovania a hlasovania a pri úlohách predsedu a ďalších funkcionárov mestského národného výboru;
- pri pôsobnosti, zložení a rokovaní rady mestského národného výboru sa zamerať predovšetkým na posilnenie jej organizátorskej a koordinačnej úlohy spolu so zdôraznením jej úloh pri rozvíjaní aktivity komisií a upevnení vlastnej zodpovednosti odborov;
- pri zriaďovaní komisií konkretizovať dôsledky zákona o národných výboroch č. 69/1967 Zb. pri spresnení ich iniciatívnej, kontrolnej a výkonnej funkcie s ohľadom na posilnenie koncepčnosti v ich práci; uviesť najmä, ktoré komisie sa zriaďujú, aká je ich konkrétna činnosť, deľba práce, počty ich členov atď.; komisie môžu byť zriaďované ako samostatné pre jednotlivé úseky alebo ako spoločné pre niekoľko úsekov činnosti mestského národného výboru;
- v súlade s osobitnými predpismi uviesť, ktoré správne komisie sa zriaďujú, konkretizovať ich úlohy a zásady činnosti, ich zloženie a pod.;
- vzhľadom na osobitné postavenie komisie ľudovej kontroly rozpracovať jej postavenie, pôsobnosť, vzťahy a spôsob rokovania s prihliadnutím na ustanovenia zákona č. 70/1967 Zb. o komisiách ľudovej kontroly;
- určiť pôsobnosť odborov mestského národného výboru a pri tom uplatniť zmeny v ich postavení a v posilnení ich právomoci a zodpovednosti pri výkone štátnej správy; určiť ich vnútornú štruktúru, vzájomnú deľbu ich práce, vzťahy k orgánom mestského národného výboru a k odborom národného výboru vyššieho stupňa; pri zriaďovaní odborov sa mestský národný výbor spravuje osobitnými predpismi;
- pri zriaďovaní občianskych výborov zdôrazniť najmä tie ich úlohy, ktoré majú uľahčiť občanom styk s mestským národným výborom a umožniť im uplatňovať návrhy súvisiace s činnosťou mestského národného výboru; konkretizovať úlohy, ktorými ich mestský národný výbor poverí, ako napr. prerokúvanie rôznych otázok týkajúcich sa občanov, vydávanie potvrdení, spolupráca pri riešení problémov výstavby, umiestňovania predajní, bytových otázok a pod.; občianskym výborom sa však nemôže zveriť rozhodovanie vo veciach štátnej správy;
- účasť občanov na činnosti mestského národného výboru zabezpečovať aj inými vhodnými formami, ako napr. zriaďovaním rôznych aktívov, poradných sborov, pracovných komisií a podobne; vytýčiť zásady pre ich budovanie pri orgánoch a organizáciách riadených mestským národným výborom a spôsob ich práce;

- konkretizovať metódy práce mestského národného výboru pri prerokúvaní základných otázok života mesta priamo s občanmi.

V

Postavenie, pôsobnosť a orgány obvodných národných výborov
(Mestský národný výbor I. skupiny)

Obvodné národné výbory pôsobia v jednotlivých mestských obvodoch ako miestne orgány štátnej moci a správy. Sú nedeliteľnou súčasťou sústavy národných výborov v meste.

Základným poslaním obvodných národných výborov je sústavná a cieľavedomá starostlivosť o tvorbu a ochranu životného prostredia, starostlivosť o bytový a domový majetok, zabezpečovanie oprávnených potrieb obyvateľstva a organizovanie výchovnej práce a kultúrneho života medzi občanmi. Obvodné národné výbory sa starajú o dodržiavanie socialistickej zákonnosti a občianskeho spolužitia.

Cieľavedomou politickou, výchovnou a organizátorskou prácou rozvíjajú a prehlbujú vzťahy socialistického spolužitia medzi občanmi.

Vo svojej činnosti sa opierajú o názory, požiadavky a návrhy pracujúcich a spoločenských a záujmových organizácií obyvateľstva.

Úzko spolupracujú s mestským národným výborom pri riešení celomestských otázok a predkladajú mu v tom smere iniciatívne návrhy. V súlade s plánovitým rozvojom mesta zabezpečujú rozvoj svojich obvodov a organizujú za tým účelom aj svojpomocné akcie občanov a organizácií. Podieľajú sa na zostavovaní plánov rozvoja mesta.

Vykonávajú štátnu správu a riadia alebo spravujú hospodárske a rozpočtové organizácie a zariadenia v rozsahu zverenom im mestským národným výborom.

Rozsah pôsobnosti obvodných národných výborov určí mestský národný výbor v úzkej súčinnosti s nimi vo vlastnom štatúte tak, že konkrétne uvedie jednotlivé činnosti, ktoré zverí do pôsobnosti obvodných národných výborov podľa § 26 zákona o národných výboroch.

Na prehĺbenie účasti občanov na správe mesta obvodné národné výbory rozvíjajú širokú organizátorskú činnosť medzi obyvateľstvom. Prostredníctvom svojich poslancov a orgánov a prostredníctvom občianskych výborov a iných aktívov získavajú občanov a organizujú ich účasť na plnení úloh národných výborov.

VI

Vzťahy mestského národného výboru k štátnym a spoločenským orgánom a organizáciám pôsobiacim v obvode mesta

Vzťahy mestského národného výboru k štátnym a spoločenským orgánom a organizáciám pôsobiacim v obvode mesta vymedzujú § 4 a 6 zákona o národných výboroch.

Mestský národný výbor plní svoju hospodársko-organizátorskú a politicko-výchovnú funkciu na území mesta v úzkej spolupráci s týmito orgánmi a organizáciami. Informuje ich o svojich zámeroch a plánoch rozvoja mesta, využíva ich iniciatívne návrhy pri výchove občanov, tvorbe životného prostredia a ochrane spoločenského a osobného vlastníctva a pri plnení ďalších úloh. Vyžaduje si ich pomoc pri riešení vzniknutých problémov.

SNB, súd a prokuratúra v rámci spolupráce oboznamujú mestský národný výbor so stavom socialistickej zákonnosti v meste a prerokúvajú s ním opatrenia na odstránenie závad.

Vzťah mestského národného výboru k orgánom vojenskej správy je založený na vzájomnej spolupráci a rešpektovaní spoločných záujmov na území mesta.

Mestský národný výbor sa opiera o úzku spoluprácu s dobrovoľnými spoločenskými organizáciami (s Revolučným odborovým hnutím, Československým sväzom mládeže, Československým sväzom žien, Sväzom československo-sovietskeho priateľstva, Československým červeným krížom, Československým sväzom požiarnej ochrany, Československým sväzom telesnej výchovy, Sväzom pre spoluprácu s armádou, Československým poľovníckym sväzom, Československým ovocinárskym a záhradkárskym sväzom, Československým rybárskym sväzom, Československým sväzom chovateľov drobného zvieratstva atď.) najmä pri zabezpečovaní účasti pracujúcich na priamom výkone a riadení spoločenských vecí a kontroly a pri výbere odborníkov do komisií a aktívov mestského národného výboru. Na základe vzájomnej dohody združuje s nimi svoje prostriedky a sily na budovanie a prevádzku všeobecne prospešných zariadení a stavieb.

Mestský národný výbor vo svojom štatúte konkretizuje formy a spôsob vzájomnej spolupráce a pomoci menovite s jednotlivými organizáciami.

VII

Znak mesta, ceny a odmeny

Pokiaľ nie je všeobecne ustanovené používanie štátneho znaku, môžu mestské národné výbory, obvodné národné výbory a s ich súhlasom aj podniky a organizácie na území mesta používať znak mesta.

Znak mesta po vyjadrení príslušného archívu schvaľuje plénum mestského národného výboru, ktoré určí aj spôsob jeho používania.

Za významné budovateľské výsledky a za úspechy pri rozvoji a zveľaďovaní mesta mestský národný výbor udeľuje ceny mesta, uznania a iné odmeny.

Osobám, ktoré sa významným spôsobom zaslúžili o mesto a jeho obyvateľov, môže byť udelené čestné občianstvo mesta.

Čestné občianstvo udeľuje a odníma mestský národný výbor. Môže byť udelené aj cudzím štátnym príslušníkom.

Laštovička v. r.

Vydavateľ Zbierky zákonov Slovenskej republiky a prevádzkovateľ právneho a informačného portálu Slov-Lex dostupného na webovom sídle www.slov-lex.sk je Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky, Župné námestie 13, 813 11 Bratislava, tel.: 02 571 01 000, e-mail: helpdesk@slov-lex.sk.